

U Mělníka je největší baterka v Česku. Spolu s plynovými turbínami nahradí 300megawattový uhelný zdroj

HN 11.7.2024

Petr Zenkner

petr.zenkner@hn.cz

Solární investoři ze skupiny Decci před 14 lety ve Vepřeku u Mělníka zprovoznili tehdy největší fotovoltaiku v Česku s výkonem 35 megawattů. Teď v pět kilometrů vzdálené obci Vraňany spouští další velký projekt – Energy nest (Energetické hnízdo). Díky investici za více než miliardu korun ve Vraňanech vzniklo největší bateriové úložiště v Česku. Decci se tak chce prosadit v rostoucím byznysu podpůrných služeb. A nabízí unikátní hybrid baterek a plynových turbín o výkonu 30 MW.

„Energy nest je schopen poskytnout služby výkonové rovnováhy v rozsahu provozu, který dosud poskytoval elektrárenský blok o výkonu 300 MW spalující hnědé uhlí,“ řekla Darina Merdassi, ředitelka Decci a členka představenstva E.nest Energy, pod níž bude skupina zdroj provozovat. Už od čtvrtka, kdy skončí testovací provoz, může zařízení využít státní provozovatel páteřních přenosových sítí ČEPS.

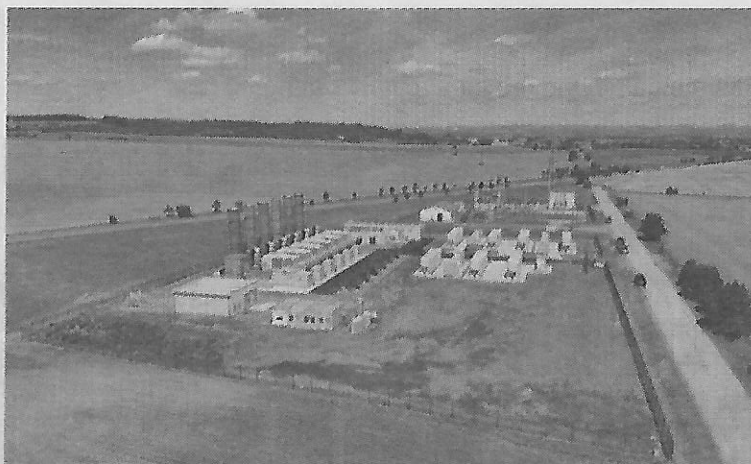
Zatím má Decci podepsanou smlouvu, která umožňuje, aby ČEPS mohla nabízet služby pro vyrovnání výkyvů způsobených nestabilně vy-

rábějícími soláry a větrníky. Skupina má zájem také o roční kontrakt, který ČEPS pravidelně soutěží.

Projekt není přelomový pouze velikostí baterky s výkonem 20 megawattů a kapacitou 22 megawattodin. Ta bude největší v Česku a zvládla by hodinu dodávat elektřinu pro více než 61 tisíc domácností. Součástí „hnízda“ jsou také plynové spalovací turbíny s výkonem 32,4 megawattu od britského výrobce Centrax, jež jsou technicky odvozené od leteckých motorů.

Unikátní hybridní zdroj u Vltavy je tak schopen během několika vteřin poskytnout významný výkon pro udržení rovnováhy přenosové sítě. Turbíny najedou na plný výkon za 90 vteřin, do té doby vykryje potřeby ČEPS baterka. V budoucnu Decci plánuje rozšíření služeb výkonové rovnováhy až na 52,4 MW. A to za využití stávajících technologií. Zatím má certifikaci na již zmíněný výkon 30 megawattů.

Podle Dariny Merdassi byl navíc hybridní zdroj ve Vraňanech navržen tak, aby se mohl v případě potřeby dále kapacitně navyšovat o další baterky a plynové turbíny. „Jedná se o modulární a škálovatelné řešení, které díky kontejnerovému provedení zabírá plochu o rozloze jednoho hektaru,“ dodala Merdassi. Do bu-

Energy nest o výkonu 30 MW společnosti Decci ve Vraňanech u Mělníka (snímek z dronu).

Foto: Archiv HN

doucna jsou Vraňany také připravené na možnost výroby zeleného vodíku. A to z přebytků ve výrobě elektřiny v solární elektrárně ve Vepřeku, která by v budoucnu šla do menšího elektrolyzéro. Vodík se pak využije jako palivo pro plynové turbíny, které už teď zvládnou spalovat 30 procent vodíku.

Připojení největší solární elektrárny Decci do uzavřeného systému není podle Merdassi příliš složité. Fotovoltaika i hybridní zdroj ve Vraňanech jsou vyvedeny do stejné rozvodny, která stojí hned vedle areálu ve Vraňanech. „Zatím mají každý

vlastní trafostanici. S tím, že je propojíme, jsme to ale budovali,“ dodala Merdassi.

Projekt, který skupina Decci připravovala několik let, vznikl úplně bez dotací. Mimo jiné proto, že byl pro „tabulky“ Modernizačního fondu moc nestandardní. Vedle vlastní investice skupiny získal také klubové financování bank ve výši 750 milionů korun od České spořitelny a Komerční banky. Návratnost projektu je 10 let.

Hybridní zdroj pro Decci postavila společnost Siemens. Hlavními dodavateli technologií jsou zmíněná brit-

ská společnost Centrax, která vyrobila plynové turbíny s rychlým startem, a německá firma SMA Altensio, jež dodala bateriové úložiště a střídače. Vše doplňuje pro Decci na míru vyvinutý řídicí algoritmus využívající strojové učení, za nímž stojí Český institut informatiky, robotiky a kybernetiky při pražské technologické univerzitě ČVUT.

Skupinu Decci tvoří několik podnikatelů v čele s Jarmilem Šebou a Romanem Vondráčkem, kteří začali stavět fotovoltaiku v době solárního boomu v letech 2009 až 2010. Vedle už zmíněného Vepřeku, který byl v roce 2010 sedmou největší fotovoltaikou na světě, postavili i zdroj o výkonu 6,1 MW ve Smiřicích u Hradce Králové.

Využívají přitom státem garantovanou 20letou provozní podporu. Decci poskytuje také služby dalším majitelům solárních elektráren. Podle poslední, předložské výroční zprávy měla společnost čistý zisk 488 milionů korun.

Vedle projektu baterie chystá Decci stavbu dalších obnovitelných zdrojů. „Chceme mít 100 megawattů fotovoltaik, 100 megawattů větrných zdrojů a baterky o výkonu 50 MW,“ uvedl při představení hybridního zdroje ve Vraňanech Jarmil Šeba, zakladatel Decci.